

Sak til fylkeskontoret i Oslo

Nr: 2/2019

Saksbehandler: NSF Oslo v/Line Orlund

Dato:

Dokumentnr DM:

Sak til LM 2019 fra Oslo – Forsterket ledersatsing

Hensikt:

NSFs ledersatsning må videreføres og forsterkes.

Det er behov for gjennomgående sykepleiefaglig ledelse i helsetjenesten. Sykepleiere følger pasientene tetttest i pasientenes møte med helsetjenestene. Sykepleiere følger pasientene fra vugge til grav, døgnet rundt og året rundt. På tross av dette har sykepleiere begrenset mulighet til å påvirke økonomi og behov for bemanning og ledelse av eget fag.

Bakgrunn for saken:

Etter snar to tiår med såkalt enhetlig ledelse i sykehusene, der én ansvarlig leder for den enkelte organisatoriske enhet har hatt det samlede faglige og administrative ansvaret i sykehusene, ser vi at sykepleiertjenesten har mistet den direkte styringslinjen til ledelsen. Legene dominerer ikke bare som toppledere, men også nedover i ledernivåene til tross for spesialisthelsetjenestelovens prinsipp om profesjonsnøytralitet. Undersøkelser viser at det enkelte steder eksisterer uformelle regler om at klinikkjefer som hovedregel må være utdannet lege. Det er stor variasjon i hvordan sykepleietjenesten blir organisert. Det hender ofte at leger med lederansvar i linja delegerer oppgaver til sykepleiere uten at det følger med reell myndighet for sykepleieren til å påvirke.

Satt på spissen har ledelse av sykepleietjenesten og hvordan sykepleieledere skal lede eget fag blitt valgfritt for legene i sykehus.

NSF ser at gjennomgående sykepleiefaglig ledelse vil sikre at de som har kunnskap om pasientene og pasientens gang gjennom helsetjenestene kan tilrettelegge til det beste for pasientene. Derfor må sykepleieledere ha hånd ressursene både personellmessig og økonomisk.

Personalledelse og faglig ledelse går hand i hånd på avdelinger både på sykehus og i kommunehelsetjenesten. Det er sykepleieleder som er i stand til å vurdere behovet for fagutvikling for de ansatte som jobber pasientnært og hva som må til av ressurser for å ivareta pasientsikkerheten. Derfor må sykepleieleder sikres myndighet til å

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

www.sykepleierforbundet.no

Org.nr: NO 960 893 506 MVA

gjennomføre det som er nødvendig for faglig utvikling for sykepleiepersonellet. Dette er avgjørende både for å rekruttere og beholde sykepleiepersonell og å ivareta pasientsikkerheten.

Sykepleieledere tar stort ansvar i helsetjenestene. Det er ikke uvanlig at sykepleieledere har lederspenn med ansvar for over til 100 ansatte. Med dette ansvaret følger all oppfølging av personell, fag og økonomi uten særlig mulighet til å delegerer er organisere driften slik hun finner det hensiktsmessig. Den overordnede ledelsen av sykepleiertjenesten i virksomheten må på selvstendig faglig grunnlag få definere hva som er hensiktsmessig fullmaktstruktur og lederspenn i sykepleiertjenesten lokalt. For å skape rom for ledelse og dreie fokus bort fra rapporteringsoppgaver og liknende er det nødvendig at sykepleieledere får tilført støttepersonell som kan bistå med merkanlige oppgaver.

Behov for sykepleiebemanning vurderes på ulik måte i helsetjenestene. En kan få inntrykk av at pasientens behov for sykepleiebemanning og bemanningsplanene ofte vurderes ut i fra hva man har tilgang på av kompetanse, historiske tall på pasientbelegg og ikke minst økonomi. Dette treffer svært upresist og det er vanskelig for sykepleieleder å argumentere for hva som skal til for å ivareta drift og pasientsikkerhet.

Det må innføres verktøy for pleiekategorisering i helsetjenestene. Objektive pleiekategoriseringsverktøy tar utgangspunkt i sykepleiesensitive data som vektet pasientenes behov for sykepleie. Dette gir sykepleieleder et faglig grunnlag for å definere behov for bemanning på sin avdeling som både ivaretar pasientsikkerheten og gir økonomisk forutsigbarhet.

Prinsippet om enhetlig ledelse har også medført oppvekst av flere såkalte profesjonsnøytrale lederutdanninger rettet mot ledere i helsetjenestene. Disse utdanningene tar i ulik grad inn over seg det unike bidraget sykepleiertjenesten har i helsevesenet og den komplekse hverdagen sykepleieledere møter. Den norske Legeforening og Yngre leges forening har i samarbeid med Universitetet i Oslo utviklet egen lederutdanning for leger i spesialisering. Dette for å rekruttere flere leger til lederstillinger. Dette understreker et forsterket behov for en egen lederutdanning for sykepleiere. Utdanningen må sikre at sykepleiere kan være beredt til å gå inn som ledere i hele helsetjenesten og må være på mastergradsnivå.

Saksbehandlers vurdering:
Saken støttes av NSF Oslo

Forslag til vedtak:

NSF skal arbeide for å få gjennomslag for:

- Gjennomgående sykepleiefaglig ledelse i helsetjenestene
- Innføring av verktøy for pleiekategorisering.

- Redusert lederspenn for sykepleieledere
- Egen nasjonal utdanning for sykepleieledere på mastergradsnivå

Med vennlig hilsen

Bård Eirik Ruud
Nestleder i NSF Oslo
Oslo

Kirsti Juvik
Styremedlem i NSF